

Wymagania dotyczące ocen – historia, klasa 6

Temat lekcji	Ocena dopuszczająca	Ocena dostateczna	Ocena dobra	Ocena bardzo dobra	Ocena celująca	Podstawa programowa
DZIAŁ I. EUROPA I ŚWIAT W XVI WIEKU						
1. Wielkie odkrycia geograficzne Zagadnienia 1. Przyczyny odkryć geograficznych. 2. Podróże Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy, Ferdynanda Magellana.	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę: 1492; • zna sylwetki i dokonania Krzysztofa Kolumba, Vasco da Gamy i Ferdynanda Magellana; • wskazuje na mapie trasy podróży K. Kolumba, V. da Gamy, F. Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie: jedwabny szlak; • wyjaśnia pochodzenie terminu <i>Indianie</i>; • zna znaczenie wyprawy Ferdynanda Magellana 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wprowadzenia nowego typu statków dla odkryć geograficznych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposoby podróżowania na przestrzeni wieków, dostrzega znaczenie zmian 	VIII. 1) 2)
2. Konsekwencje wielkich odkryć geograficznych	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: konkwistador, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki gospodarcze, 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o dokonaniach 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zmiany, które zaszły 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie zmian 	VIII. 1) 2)

<p>Zagadnienia</p> <p>1. Plemiona zamieszkujące Amerykę w okresie prekolumbijskim.</p> <p>2. Podboje konkwistadorów.</p> <p>3. Skutki odkryć geograficznych dla Europy i Nowego Świata.</p>	<p>Nowy Świat, kolonia;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa, które były najważniejszymi kolonizatorami; wskazuje na mapie tereny odkryte w XV i XVI wieku 	<p>społeczne i polityczne odkryć geograficznych;</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia rośliny przywiezione do Europy przez odkrywców 	<p>Inków i Azteków</p>	<p>w Europie i Nowym Świecie w wyniku odkryć geograficznych</p>	<p>wprowadzonych przez odkrywców na podbitych terenach, wskazuje ich pozytywy i negatywy</p>	
<p>3. Kultura odrodzenia we Włoszech</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Narodziny nowych idei we Włoszech.</p> <p>2. Cechy renesansu.</p> <p>3. Mistrzowie odrodzenia.</p>	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: renesans, odrodzenie, człowiek renesansu; wymienia najwybitniejszych twórców włoskiego renesansu; wskazuje na mapie Włochy 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie termin humanizm; wymienia najważniejsze dzieła Michała Anioła, Leonarda da Vinci i Rafaela 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przyczyny narodzin renesansu we Włoszech 	<ul style="list-style-type: none"> na wybranym przykładzie omawia cechy sztuki renesansowej 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje sztukę renesansu i średniowiecza; wskazuje podobieństwa między sztuką renesansu i starożytności 	IX. 1)
<p>4. Humanizm w Europie i</p>	<ul style="list-style-type: none"> wie, kto i kiedy 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje sylwetki 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje 	IX. 1)

<p>przezwrot kopernikański</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Upowszechnienie druku. 2. Przewrót kopernikański. 3. Erazm z Rotterdamu i jego poglądy. 	<p>udoskonalił wynalazek druku (ruchoma czcionka drukarska);</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia najważniejszych humanistów XVI-wiecznej Europy 	<p>Mikołaja Kopernika i Erazma z Rotterdamu</p>	<p>znaczenie upowszechnienia druku dla rozwoju kultury;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia odkrycie Mikołaja Kopernika 	<p>przełomowe znaczenie odkrycia Mikołaja Kopernika</p>	<p>zmiany, które zaszły w XV i XVI wieku, i dostrzega ich wpływ na życie ludzi</p>	
<p>5.Reformacja</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Przyczyny reformacji. 2. Sytuacja Kościoła katolickiego w Niemczech. 3. Wystąpienie Marcina Lutra. 4. Jan Kalwin i jego poglądy. 5. Wojny religijne. 6. Powstanie anglikanizmu. 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać datę początku reformacji; • zna dokonania Marcina Lutra; • rozumie pojęcia: reformacja, anglikanizm, protestantyzm, luteranizm, kalwinizm; • wskazuje na mapie państwa, w których doszło do 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do: powstania anglikanizmu, podpisania pokoju w Augsburgu, nocy św. Bartłomieja; • zna dokonania Jana Kalwina i działania Henryka VIII związane z reformacją; • rozumie pojęcie tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny reformacji; • przedstawia skutki reformacji; • opisuje wojny religijne oraz ich skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i wymienia różnice pomiędzy katolicyzmem i protestantyzmem; • dostrzega różnorodność przyczyn reformacji i różny jej przebieg w zależności od państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny wojen religijnych; • wskazuje zmiany, które zaszły w Europie w związku z reformacją 	<p>IX. 2)</p>

	reformacji					
6. Reforma katolicka Zagadnienia 1. Sobór w Trydencie i jego postanowienia. 2. Działalność inkwizycji. 3. Jezuici i ich działanie. 4. Skutki dwóch reform chrześcijaństwa.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy i gdzie odbył się sobór reformujący Kościół; • rozumie pojęcia: sobór, jezuita, kontrreformacja, reforma katolicka 	<ul style="list-style-type: none"> • zna najważniejsze postanowienia soboru trydenckiego; • przedstawia działalność sądów kościelnych i jezuitów 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany, które nastąpiły w Kościele katolickim po soborze 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie skutki dwóch reform chrześcijaństwa; • omawia wpływ reform na zmiany w funkcjonowaniu Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację w Kościele katolickim przed soborem i po jego reformach 	IX. 3)
DZIAŁ II. POLSKA W XVI WIEKU						
7. Polska i Litwa pod rządami ostatnich Jagiellonów Zagadnienia 1. Wojny Polski z państwem moskiewskim. 2. Likwidacja państwa zakonnego i powstanie Prus Książęcych. 3. Włączenie Mazowsza do	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie ziemie, którymi władali Jagiellonowie; • wymienia ostatnich władców z dynastii Jagiellonów; • rozumie określenie: hołd pruski; 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje początek wojny z państwem moskiewskim; • wyjaśnia okoliczności powstania floty na Bałtyku 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, w jaki sposób doszło do likwidacji państwa zakonnego; • zna postanowienia traktatu pokojowego zawartego w Krakowie 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia i rozumie przyczyny wojen z państwem moskiewskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia położenie międzynarodowe Polski za ostatnich Jagiellonów 	IX. 4) 5)

Korony. 4. Powstanie floty bałtyckiej.	<ul style="list-style-type: none"> • zna datę hołdu pruskiego 		w 1525 roku			
8. Kształtowanie się demokracji szlacheckiej Zagadnienia 1. Konstytucja nihil novi i jej znaczenie. 2. Funkcjonowanie sejmu. 3. Szlachta i jej państwo.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: nihil novi, demokracja szlachecka, sejm walny, izba poselska, izba senatorska, magnat, pospolite ruszenie; • określa wiek, w którym ukształtował się sejm 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu demokracji szlacheckiej; • opowiada o funkcjonowaniu sejmu; • wskazuje, czym szlachta różniła się od innych stanów 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie zasadę jednomyślności w pracy sejmu; • omawia znaczenie szlachty w państwie 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi wskazać konsekwencje demokracji szlacheckiej; • wskazuje przyczyny przewagi politycznej szlachty w Polsce 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką z innymi formami sprawowania władzy 	IX. 4)
9. Powstanie Rzeczypospolitej Obojga Narodów Zagadnienia 1. Przyczyny zawarcia unii. 2. Unia lubelska i jej	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: unia realna, Rzeczpospolita Obojga Narodów; • wie, kiedy doszło do zawarcia unii realnej; 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia postanowienia unii lubelskiej 	<ul style="list-style-type: none"> • zna przyczyny zawarcia unii polsko-litewskiej; • wymienia i rozumie skutki unii 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie różne oceny unii ze strony Polaków i Litwinów 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje charakter unii realnej i unii personalnej; • ocenia zawarcie unii z perspektywy 	IX. 8)

postanowienia.	<ul style="list-style-type: none"> • wiąże postać Zygmunta Augusta z unią w Lublinie; • wskazuje na mapie Rzeczpospolitą Obojga Narodów 				polityki zagranicznej i wewnętrznej	
10. Rzeczpospolita monarchią elekcyjną Zagadnienia 1. Zasady wolnej elekcji. 2. Wybór Henryka Walezego na króla Polski. 3. Stefan Batory drugim królem elekcyjnym.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: wolna elekcja, sejm elekcyjny, artykuły henrykowskie, pacta conventa, Akademia Wileńska; • wymienia dwóch pierwszych władców elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia zasady wolnej elekcji; • wie, gdzie odbywały się wolne elekcje; • omawia rządy dwóch pierwszych elekcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie artykułów henrykowskich i pacta conventa dla ograniczenia władzy królewskiej; • rozumie znaczenie propagandy w czasie wolnej elekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wady i zalety elekcyjnego oboru władcy 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię elekcyjną z monarchią dziedziczną 	X. 2) 3)
11. Gospodarka Rzeczypospolitej w XVI	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: pańszczyzna, 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje znaczenie 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia wpływ 	<ul style="list-style-type: none"> • potrafi uzasadnić 	IX. 6)

<p>wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Handlowe związki Rzeczypospolitej z Europą Zachodnią.</p> <p>2. Folwarki szlacheckie i pańszczyzna.</p> <p>3. Polskie monety.</p>	<p>folwark, „spichlerz Europy”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, jaką monetę biła Rzeczpospolita w XVI wieku; • pokazuje na mapie Gdańsk 	<p>rozwinęła się produkcja zboża i handel tym towarem;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wie, co Rzeczpospolita eksportowała i importowała 	<p>Gdańska dla polskiej gospodarki</p>	<p>handlu zbożem na położenie chłopów i wzrost roli gospodarczej szlachty</p>	<p>znaczącą rolę szlachty w gospodarce polskiej</p>	
<p>12. Rzeczpospolita wielu narodów i religii</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Narody i religie Rzeczypospolitej Obojga Narodów.</p> <p>2. Tolerancja religijna w Rzeczypospolitej.</p> <p>3. Lwów – miasto wielu religii.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia narody zamieszkujące Rzeczpospolitą; • wskazuje na mapie tereny zamieszkane przez Polaków, Litwinów, Rusinów, Niemców; • wymienia religie i wyznania XVI-wiecznej 	<ul style="list-style-type: none"> • na przykładzie Lwowa omawia koegzystencję różnych narodów; • rozumie pojęcie: konfederacja warszawska, zna datę podpisania tego dokumentu 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, dlaczego w Rzeczypospolitej mieszkało wiele mniejszości narodowych; • omawia przyczyny i skutki tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie konfederacji warszawskiej dla tolerancji religijnej 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sytuację protestantów w Rzeczypospolitej i Europie 	<p>X. 1)</p>

	Rzeczypospolitej					
13. „Złoty wiek” kultury polskiej Zagadnienia 1. Język polski w piśmie. 2. Polscy twórcy renesansowi. 3. Zamość – renesansowe miasto idealne.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kim byli i z czego zasłynęli Mikołaj Rej, Jan Kochanowski, Andrzej Frycz Modrzewski; • omawia renesansowy charakter Zamościa; • rozumie pojęcie „złoty wiek kultury polskiej” 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady zmian zachodzących w Polsce w okresie renesansu: rozwój polszczyzny i alfabetu polskiego, powstawanie budowli renesansowych, szerzenie idei humanizmu i renesansu na uniwersytetach 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ podróży, powstawania uniwersytetów i upowszechnienia druku na zmiany w polskiej kulturze; • wskazuje cechy renesansu na przykładzie ratusza w Zamościu, Wawelu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia, dlaczego w odniesieniu do Zamościa używa się określenia „miasto idealne” 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje renesans w Polsce i Europie 	IX. 7)
DZIAŁ III. EUROPA I POLSKA W XVII WIEKU						
14. Monarchia absolutna we Francji Zagadnienia 1. Narodziny absolutyzmu. 2. Ludwik XIV i jego rządy.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Król Słońce, monarchia absolutna, Wersal, etykieta; • wie, kiedy 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia słowa „Państwo to ja”; • opowiada o drodze Francji do pozycji mocarstwa 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia cechy monarchii absolutnej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia rolę Ludwika XIV w tworzeniu potęgi Francji; • wyjaśnia, dzięki 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje demokrację szlachecką z monarchią absolutną 	XII. 1)

3. Francja staje się mocarstwem. 4. Wersal – siedziba Króla Słońce.	panował Ludwik XIV			czemu Francja stała się potęgą w Europie		
15. Anglia na drodze ku monarchii parlamentarnej Zagadnienia 1. Konflikt króla z Parlamentem. 2. Wojna domowa. 3. Anglia republiką. 4. Wspaniała Rewolucja. 5. Powstanie Wielkiej Brytanii i jej ustrój.	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do rewolucji w Anglii; • rozumie pojęcia: purytanie, Wspaniała Rewolucja, <i>Deklaracja praw</i>; • zna postać Olivera Cromwella; • wie, kiedy doszło do: konfliktu króla z Parlamentem, Wspaniałej Rewolucji, unii Anglii i Szkocji 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje zmiany zachodzące w Anglii, gdy była republiką; • rozumie zasadę „król panuje, ale nie rządzi” 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie, dlaczego doszło do konfliktu króla z Parlamentem, wskazuje skutki tego sporu 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o powstaniu Wielkiej Brytanii; • charakteryzuje ustrój Wielkiej Brytanii 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania rządów w Wielkiej Brytanii XVII wieku i demokrację szlachecką 	XII. 1)
16. Początki panowania Wazów i wojny z Rosją	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Zygmunta III 	<ul style="list-style-type: none"> • wie, jak zakończyła się unia 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega i omawia 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje pozycję 	XI. 1) 4)

<p>Zagadnienia</p> <p>1. Objęcie polskiego tronu przez Zygmunta III Wazę.</p> <p>2. Dymitr Samozwaniec i interwencja polska w Rosji.</p> <p>3. Zajęcie Kremla przez Polaków.</p> <p>4. Pokój w Polanowie.</p>	<p>Wazy, Władysława IV Wazy, Dymitra Samozwańca;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwo, z którym Polska zawarła unię personalną z chwilą powołania na tron Zygmunta III Wazy; • rozumie pojęcia: samodzierzawie, wielka smuta, dymitriada, Kreml, husaria; • zna daty: 1610, 1612, 1634 	<p>personalna Polski i Szwecji;</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna okoliczności objęcia tronu Rzeczypospolitej przez dynastię Wazów; • wskazuje na mapie zmiany granicy po pokoju polanowskim 	<p>i skutki interwencji polskiej w Rosji</p>	<p>konsekwencje unii ze Szwecją, porównuje ją z unią lubelską</p>	<p>międzynarodową Rzeczypospolitej za rządów Zygmunta III Wazy</p>	
<p>17. Powstanie kozackie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kolonizacja Ukrainy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Kozacy, rejestr kozacki, ugoda w Perejasławiu; 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg powstania kozackiego; • wskazuje na mapie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu powstania 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie ugody w Perejasławiu; • zna skutki 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przyczyny sukcesu powstania; 	<p>XI. 2) 4)</p>

<p>2. Kozacy i ich życie.</p> <p>3. Przyczyny wybuchu powstania kozackiego.</p> <p>4. Powstanie Chmielnickiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna postać Bohdana Chmielnickiego 	<p>bitwy, które stoczono podczas powstania</p>	<p>kozackiego</p>	<p>rozejmu w Andruszowie</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny i skutki zbliżenia się Kozaków i Rosji 	
<p>18. Wojny Rzeczypospolitej ze Szwecją</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przyczyny wojen polsko-szwedzkich.</p> <p>2. „Potop”.</p> <p>3. Walka ze Szwedami.</p> <p>4. Pokój w Oliwie.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna postacie: Jana Kazimierza, Augustyna Kordeckiego, Stefana Czarnieckiego; • zna pojęcia: potop, hetman; • wie, co wydarzyło się w 1655 i w 1660 roku 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje przebieg wojen polsko-szwedzkich; • omawia postanowienia pokoju w Oliwie 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny konfliktu między Polską a Szwecją; • rozumie znaczenie udanej obrony Jasnej Góry 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie pokoju w Oliwie dla stosunków polsko-szwedzkich 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dążenie do opanowania Bałtyku przez państwa nad nim leżące 	<p>XI. 1) 3) 4)</p>
<p>19. Kryzys Rzeczypospolitej w połowie XVII wieku</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kryzys gospodarczy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: liberum veto, „złota wolność”, rokosz, królewęża 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia skutki gospodarcze i polityczne wojen w XVII wieku 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i omawia demograficzne skutki wojen XVII-wiecznych 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie upadku gospodarczego Rzeczypospolitej dla funkcjonowania 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie wpływ „złotej wolności” na sytuację polityczną w 	<p>XI. 5)</p>

2. Kryzys polityczny. 3. Liberum veto i jego skutki. 4. „Złota wolność” i jej skutki.				państwa	Rzeczypospolitej w XVII wieku	
20. Wojny Rzeczypospolitej z Turcją Zagadnienia 1. Przyczyny wojen polsko-tureckich. 2. Traktat w Buczaczu. 3. Bitwa pod Chocimiem. 4. Bitwa pod Wiedniem.	<ul style="list-style-type: none"> • zna sylwetkę i dokonania Jana III Sobieskiego; • wie, kiedy miały miejsce bitwy pod Chocimiem i pod Wiedniem oraz jaki był ich rezultat; • rozumie pojęcia: haracz, odsiecz wiedeńska; • wskazuje na mapie miejsca bitew z Turkami 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia przebieg wojen polsko-tureckich 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wojen polsko-tureckich; • rozumie znaczenie bitwy pod Wiedniem 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia znaczenie traktatu w Buczaczu, rozumie, dlaczego nazywano go haniebnym; • omawia okoliczności, w których Polacy ruszyli na odsiecz Wiedniowi; • rozumie znaczenie odsieczy dla pozycji Polski w Europie 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego Jana III Sobieskiego nazywano „Lwem Lechistanu” 	XI. 1) 4)
21. Barok i kultura XVII wieku w Europie i Rzeczypospolitej	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przykłady sztuki barokowej w architekturze, 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia cechy sztuki barokowej 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie sztuki baroku dla Kościoła 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice między kulturą baroku w Europie i w 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny różnic pomiędzy kulturą baroku 	XI. 6)

<p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cechy baroku w sztuce. 2. Kościół i władcy – mecenasi barokowej sztuki. 3. Architektura baroku. 4. Sarmatyzm. 5. Początki nietolerancji religijnej. 	<p>malarstwie i rzeźbie;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: barok, sarmatyzm, wie, jakiego dotyczyły okresu; • opowiada o stylu życia szlachty w okresie baroku 		<p>katolickiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia początki nietolerancji religijnej w Polsce, wskazuje jej przyczyny 	<p>Rzeczypospolitej</p>	<p>w Europie i w Rzeczypospolitej</p>	
<p>DZIAŁ IV. EUROPA I ŚWIAT W XVIII WIEKU</p>						
<p>22. Kultura oświecenia</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. „Stulecie światła”. 2. <i>Wielka encyklopedia francuska</i>. 3. Absolutyzm oświecony. 4. Rozwój szkolnictwa i odkrycie dziecka. 5. Rozwój gospodarki, nauki i techniki. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: „stulecie światła”, <i>Wielka encyklopedia francuska</i>, manufaktura, trójpodział władz, absolutyzm oświecony; • opisuje wynalazki oświecenia 	<ul style="list-style-type: none"> • zna sylwetki i dokonania: J.J. Rousseau, Woltera, Monteskiusza; • podaje cechy kultury oświecenia, umieszcza ten okres na osi czasu 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie wprowadzenia obowiązkowego szkolnictwa; • omawia koncepcję trójpodziału władz Monteskiusza 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje absolutyzm oświecony i dostrzega jego wpływ na funkcjonowanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie oświecenia dla postrzegania świata 	<p>XII. 2) 3)</p>

<p>23. Prusy, Austria, Rosja – absolutyzm oświecony</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Armia pruska. 2. Reformy Fryderyka II. 3. Austria Józefa II. 4. Rosja za Piotra I. 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie Prusy, Rosję i Austrię; • wyjaśnia pojęcia: absolutyzm oświecony, imperator; • wymienia XVIII-wiecznych władców, którzy wprowadzili zmiany w Rosji, Prusach i Austrii 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia reformy przeprowadzone w Rosji, Prusach i Austrii, wskazuje ich twórców 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia na przykładzie sąsiadów Rzeczypospolitej, na czym polegał absolutyzm oświecony w praktyce 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie reform gospodarczych i wojskowych przeprowadzonych w państwach ościennych 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje sposób sprawowania władzy w Rzeczypospolitej i u jej sąsiadów 	<p>XII. 4)</p>
<p>24. Powstanie Stanów Zjednoczonych Ameryki</p> <p>Zagadnienia</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Osadnicy w Ameryce. 2. Stosunki między Anglią a koloniami. 3. Herbatka bostońska. 4. Wojna o niepodległość 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: herbatka bostońska, <i>Deklaracja niepodległości</i>, konstytucja; • wie, kiedy została podpisana <i>Deklaracja niepodległości</i>, 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o stosunkach między Anglią i koloniami; • rozumie, dlaczego Kościuszko i Pułaski są bohaterami dla Amerykanów 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje przyczyny wybuchu wojny o niepodległość Stanów Zjednoczonych; • omawia system sprawowania władzy w Stanach 	<ul style="list-style-type: none"> • wskazuje różnice w systemie sprawowania władzy w państwach europejskich i w Stanach Zjednoczonych 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego Stany Zjednoczone były pierwszym krajem, który wprowadził idee oświecenia w praktyce 	<p>XIV. 1) 2) 3)</p>

<p>Stanów Zjednoczonych.</p> <p>5. Polacy w walce o niepodległość Stanów Zjednoczonych.</p> <p>6. Konstytucja Stanów Zjednoczonych.</p>	<p>tłumaczy, dlaczego ten dzień jest świętem narodowym w Stanach Zjednoczonych;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia Polaków walczących o niepodległość USA; • zna postacie Jerzego Waszyngtona i Benjamina Franklina 		<p>Zjednoczonych</p>			
<p>25. Wielka Rewolucja Francuska</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Przyczyny rewolucji we Francji.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: stan trzeci, Bastylia, monarchia konstytucyjna, <i>Deklaracja praw</i> 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia stany społeczne we Francji rządzonej przez Ludwika XVI, omawia ich rolę w państwie; 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny rewolucji we Francji 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje monarchię absolutną z monarchią konstytucyjną 	<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega wpływ idei oświecenia na wybuch rewolucji we Francji 	<p>XV. 1) 2)</p>

2. Wybuch rewolucji – zdobycie Bastylia. 3. Powstanie monarchii konstytucyjnej. 4. Proces i ścięcie króla Ludwika XVI.	<i>człowieka i obywatela;</i> • wie, kiedy we Francji: wybuchła rewolucja, powstała monarchia konstytucyjna; • zna postacie Ludwika XVI i Marii Antoniny	• wyjaśnia okoliczności powstania monarchii konstytucyjnej				
26. Francja republiką Zagadnienia 1. Wojna w obronie rewolucji. 2. Terror jakobiński. 3. Obalenie rządów jakobinów. 4. Bilans rewolucji.	• rozumie pojęcia: terror jakobiński, wielki terror, gilotyna, Marsylianka	• wyjaśnia okoliczności wybuchu wojny Francji z sąsiadami; • charakteryzuje Francję jako republikę	• wyjaśnia przyczyny obalenia jakobinów; • przedstawia skutki rewolucji we Francji	• rozumie i przedstawia zmiany społeczne, jakie zaszły we Francji podczas rewolucji	• omawia wpływ idei oświecenia na rewolucję we Francji; • ocenia skutki rewolucji	XV. 1) 2)
DZIAŁ V. POLSKA W XVIII WIEKU						
27. Rzeczpospolita	• zna postacie	• wyjaśnia	• rozumie,	• wskazuje	• omawia skutki	XIII. 1) 2)

<p>w okresie kryzysu – czasy saskie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Unia personalna Rzeczypospolitej i Saksonii.</p> <p>2. Wojna północna.</p> <p>3. Uzależnienie Rzeczypospolitej od Rosji.</p> <p>4. Walka o tron.</p> <p>5. Anarchia czasów saskich.</p> <p>6. Próby reform w Rzeczypospolitej.</p>	<p>Augusta II Mocnego, Stanisława Leszczyńskiego i Augusta III Sasa;</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: traktat trzech czarnych orłów, Collegium Nobilium, anarchia 	<p>powiedzenia: „od Sasa do Lasa”, „za króla Sasa jedz, pij i popuszczaj pasa”;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje próby reform w Rzeczypospolitej 	<p>dlaczego doszło do objęcia polskiego tronu przez dynastię Wettinów;</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia skutki wojny północnej dla Rzeczypospolitej; • wymienia trudności Rzeczypospolitej spowodowane wojną północną i rządami Sasów 	<p>elementy uzależnienia Rzeczypospolitej od Rosji</p>	<p>rządów Sasów oraz konsekwencje podporządkowania Rzeczypospolitej Rosji</p>	<p>3) 4)</p>
<p>28. Ostatnia wolna elekcja i I rozbiór Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Elekcja Stanisława Poniatowskiego i jego pierwsze reformy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcia: Szkoła Rycerska, konfederacja barska, I rozbiór Rzeczypospolitej, Familia, prawa kardynalne; 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wybór Stanisława Poniatowskiego na króla Rzeczypospolitej; • wymienia reformy wprowadzone przez 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny I rozbioru Rzeczypospolitej 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia sposoby ingerencji Rosji w sprawy Rzeczypospolitej i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia sytuację polityczną Polski w czasie pierwszych lat rządów Stanisława 	<p>XVI. 1) 2) XVII. 1)</p>

<p>2. Stosunki Rzeczypospolitej z Rosją.</p> <p>3. Konfederacja barska.</p> <p>4. I rozbiór Rzeczypospolitej.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wymienia państwa biorące udział w I rozbiórce Rzeczypospolitej, wskazuje utracone ziemie, zna datę traktatu rozbiorowego; zna postacie Stanisława Augusta Poniatowskiego i Tadeusza Rejtana 	<p>Poniatowskiego;</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o konfederacji barskiej 			<p>Augusta</p>	
<p>29. Reformy stanisławowskie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Próby reform.</p> <p>2. Odrodzenie kulturalne.</p> <p>3. Zmiany w Warszawie.</p> <p>4. Ożywienie gospodarcze.</p>	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, czym były: Rada Nieustająca, Komisja Edukacji Narodowej, Towarzystwo do Ksiąg Elementarnych; 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia próby reform podjęte przez Stanisława Poniatowskiego; opisuje zmiany w Warszawie, zna najważniejsze budynki wzniesione 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia zmiany w gospodarce i ich konsekwencje 	<ul style="list-style-type: none"> omawia znaczenie zmian w Rzeczypospolitej stanisławowskiej 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie i uzasadnia zmiany w edukacji za rządów Poniatowskiego 	<p>XVI. 1) 5)</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje Łazienki Królewskie w Warszawie 	w okresie rządów Stanisława Augusta				
30. Sejm Wielki i Konstytucja 3 maja Zagadnienia 1. Sejm Wielki. 2. Stronnictwa na sejmie. 3. Konstytucja 3 maja.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: Sejm Wielki; • wie, kiedy zwołano sejm i uchwalono konstytucję 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia okoliczności powstania Sejmu Wielkiego; • przedstawia stronnictwa sejmowe i ich poglądy; • omawia postanowienia Konstytucji 3 maja 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ konstytucji na funkcjonowanie państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie i uzasadnia znaczenie konstytucji dla funkcjonowania państwa 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje założenia ustrojowe Rzeczypospolitej i Stanów Zjednoczonych zapisane w konstytucjach tych krajów 	XVI. 1) 3)
31. Wojna w obronie konstytucji i II rozbiór Rzeczypospolitej Zagadnienia 1. Wojna polsko-rosyjska w 1792 roku.	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie pojęcie: konfederacja targowicka; • wie, kiedy doszło do wojny polsko-rosyjskiej w obronie 	<ul style="list-style-type: none"> • zna postać Józefa Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przyczyny i skutki konfederacji targowickiej; • wskazuje znaczenie II 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia wpływ Rosji na sytuację w Rzeczypospolitej, omawia znaczenie konfederacji targowickiej dla II rozbioru 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje postawę króla wobec konfederacji targowickiej 	XVI. 4) XVII. 1)

<p>2. II rozbiór Rzeczypospolitej.</p>	<p>Konstytucji 3 maja oraz do konfederacji targowickiej;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia państwa biorące udział w II rozbiórce Rzeczypospolitej; • wskazuje na mapie ziemie utracone przez Rzeczpospolitą w wyniku II rozbioru 		<p>rozbioru dla sytuacji gospodarczej Rzeczypospolitej</p>			
<p>32. Powstanie kościuszkowskie i upadek Rzeczypospolitej</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Wybuch powstania kościuszkowskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kiedy doszło do wybuchu powstania kościuszkowskiego i III rozbioru Rzeczypospolitej; • zna postacie 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o przebiegu powstania kościuszkowskiego; • wymienia główne bitwy insurekcji 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny wybuchu i skutki powstania kościuszkowskiego; • rozumie przyczyny klęski 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie uniwersału połanieckiego 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia szanse na powodzenie powstania kościuszkowskiego 	<p>XVII. 1) 2) 3)</p>

<p>2. Walki w Warszawie i Wilnie.</p> <p>3. Uniwersał połaniecki.</p> <p>4. Współpraca Rosji i Prus przy tłumieniu powstania.</p> <p>5. III rozbiór Rzeczypospolitej.</p> <p>6. Czy Rzeczpospolita musiała upaść?</p>	<p>Tadeusza Kościuszki i Jana Kilińskiego;</p> <p>• rozumie pojęcia: uniwersał połaniecki, insurekcja, kosynierzy</p>		<p>powstania i upadku Rzeczypospolitej</p>			
DZIAŁ VI. EPOKA NAPOLEOŃSKA						
<p>33. Napoleon Bonaparte tworzy nowy ład w Europie</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Kryzys we Francji.</p> <p>2. Objęcie władzy przez Bonapartego.</p> <p>3. Francja cesarstwem.</p> <p>4. Zwycięstwa nad Prusami, Rosją i Austrią.</p>	<p>• wie, kiedy Bonaparte objął władzę, został cesarzem, wygrał bitwę pod Austerlitz;</p> <p>• rozumie pojęcia: konsulat, cesarstwo, <i>Kodeks Napoleona</i>, bitwa trzech cesarzy, Związek Reński</p>	<p>• opisuje sytuację we Francji za panowania Napoleona Bonapartego;</p> <p>• wymienia państwa, które walczyły z Bonapartem, wskazuje te, które pokonał</p>	<p>• wyjaśnia, jak Bonaparte objął władzę we Francji, uczynił kraj potęgą, odnosił sukcesy wojskowe</p>	<p>• rozumie zmiany, które zaszły w Europie po zwycięstwach Napoleona;</p> <p>• rozumie znaczenie bitwy pod Austerlitz dla zmian w Europie</p>	<p>• analizuje reformy Bonapartego i wskazuje ich wpływ na budowanie potęgi Francji</p>	<p>XVIII. 1)</p>

<p>34. Napoleon a sprawa niepodległości Polski</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Powstanie Legionów Dąbrowskiego.</p> <p>2. Księstwo Warszawskie.</p> <p>3. Wojna 1809 roku.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • wie, kto i kiedy założył Legiony we Włoszech; • wie, kiedy powstało Księstwo Warszawskie i kiedy powiększył się jego obszar • wskazuje Księstwo Warszawskie na mapie; • zna postać i dokonania księcia Józefa Poniatowskiego 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie cele działania Legionów Dąbrowskiego, zna ich szlak bojowy; • zna okoliczności, w których powstał <i>Mazurek Dąbrowskiego</i>, oraz twórcę słów tej pieśni 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia zasady sprawowania władzy w Księstwie Warszawskim 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia stosunki między Księstwem Warszawskim a Francją 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Napoleona wobec Polaków 	<p>XVIII. 2)</p> <p>3) 4)</p>
<p>35. Upadek Napoleona</p> <p>Zagadnienia</p> <p>1. Europa pod rządami Napoleona.</p> <p>2. Wyprawa Napoleona na</p>	<ul style="list-style-type: none"> • zna wydarzenia z lat: 1812, 1813, 1815; • rozumie pojęcia: bitwa narodów, sto dni Napoleona, 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o kampanii rosyjskiej Napoleona i o udziale w niej Polaków 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przyczyny i skutki ataku na Rosję; • zna przyczyny klęski Napoleona 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia wpływ Napoleona na Europę; • wymienia przyczyny ostatecznej klęski 	<ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę Bonapartego wobec Polaków; • rozumie znaczenie epoki 	<p>XVIII. 1)</p> <p>4)</p>

Rosję. 3. Bitwa narodów i abdykacja Napoleona. 4. Sto dni Napoleona. 5. Napoleon i Polacy.	Wielka Armia		w Rosji	Bonapartego	napoleońskiej dla historii Europy	
Zagadnienia dotyczące historii regionu Górnego Śląska i Śląska Opolskiego i Śląska Cieszyńskiego	• Potrafi wymienić najważniejsze fakty	• Potrafi wymienić nazwiska znanych postaci historycznych i podstawowe daty najważniejszych wydarzeń	• Potrafi opowiadać o historii regionu, wykazuje duże zainteresowania tą tematyką	• Potrafi opowiadać o historii regionu podając liczne fakty, nazwiska i daty.	• Potrafi interpretować historię, wyciągać z niej wnioski oraz porównywać ją z historią innych regionów i całego państwa polskiego	